

Каријес и компликације

АУТОР:

др Милица Станковић

КОАУТОР:

др Ирена Кукољ – начелник стом. службе

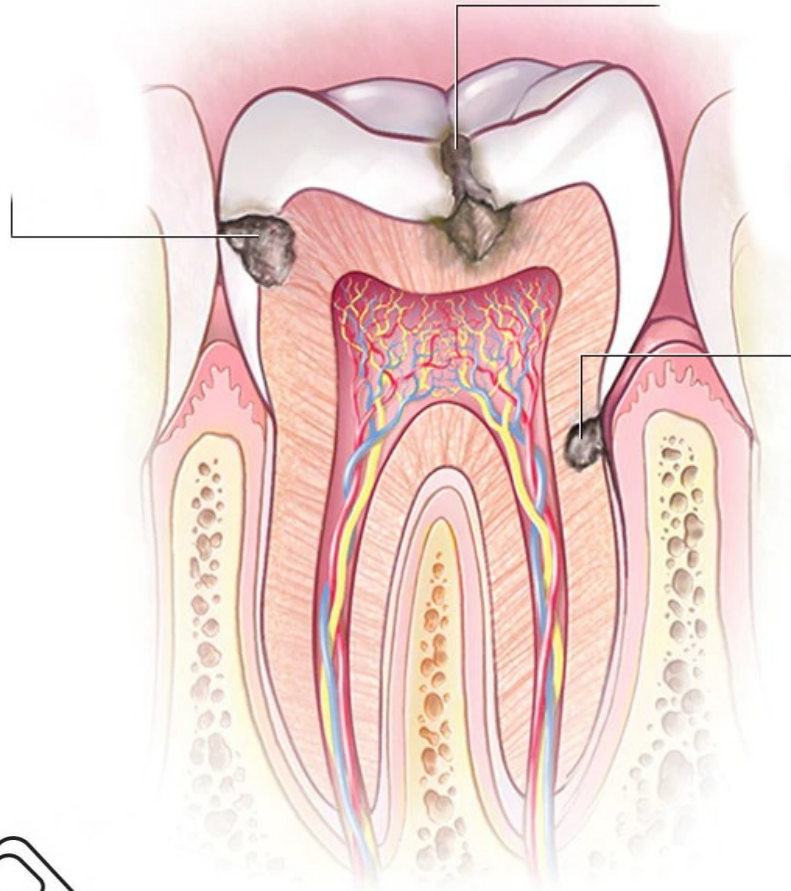
Шта је каријес и како настаје?

- Каријес је инфективни процес који захвата зубно ткиво
- Главни кривци за настанак каријеса су бактерије зубног плака (лоша орална хигијена)
- Најпознатије међу њима су бактерије из рода *Streptococcus mutans*. Оне у присуству угљених хидрата (заостали делови хране у устима) стварају киселу средину (ниску рН вредност) и условљавају сложене процесе деминерализације на површини глеђи
- Резултат тога је губитак јона калцијума и фосфора из тврдог зубног ткива и његова склоност ка оштећењу

Лоша орална хигијена као фактор за настанак каријеса

Контактне тачке су још једно **“каријес предилекционо место”** јер четкица за зубе тешко доспева у ове просторе. Због тога је неопходно да се у свакодневну рутину прања зуба укључе интердентална четкица и зубни конац.

Каријес се чешће јавља на појединим местима на зубу, а то су јамице и усеци – неравне површине које доводе до задржавања хране. Ова места су често доступна за прање четкицом

Каријес корена зуба често пролази асимптоматски, па се бол некада јавља тек када је процесом захваћен сам нерв зуба.

Из тог разлога је битно редовно отклањање тврдых и меких зубних наслага.

Исхрана – на шта обратити пажњу

ШЕЋЕР СЕ НЕ НАЛАЗИ САМО У СЛАТКИШИМА

Добро је познато је да су слаткиши непријатељи бр.1 зуба. Међутим, треба бити обазрив и са *скривеним шећерима* који се у великој концентрацији могу наћи у соковима, жвакаћим гумама, грицкалицама, зачинима, инстант супама, кечапу, мајонезу, сенфу

ПАЖЊА: Не треба претеривати ни са тзв. *ZERO* пићима без шећера јер садрже заслађиваче који изазивају повећано лучење киселина у устима и тиме потенцирају настанак каријеса

Нездрава пића

- Газирани сокови и енергетска пића, поред тога што садрже доста шећера, имају и јако ниску рН вредност (кисели су) те доводе до ерозије глеђи зуба
- Овако “нагризана” површина зуба сада је подложнија дејству пигмената из хране и пиће па се уочавају различити степени пребојености зуба

Компликације каријеса

Компликације каријеса

- Нелечени каријес зуба у адолесцентном периоду знатно брже доприноси развоју компликација због интензивног утицаја полних хормона

- Површни каријес се шири и захвата дубоке делове зуба, нарушава се виталитет зуба што је праћено болом. Даљим током долази до деструкције околне кости и појаве отока као последице акумулације гноја.

Орално здравље није само здравље зуба

- Десни су углавном први показатељ да орална хигијена није задовољавајућа, али и да постоји иритација од стране каријесом разореног зуба
- Упала десни (*gingivitis*) манифестује се крварењем у току прања зуба и уколико се ниво оралне хигијене не побољша, временом може довести до болести меких ткива зуба са расклаћењем и финално - губитком зуба (*parodontopatia*)

Системске компликације

Услед присуства пародонталних џепова и оскудне оралне хигијене, бактерије из усне дупље лако прелазе у крвоток и доспевају до срчаних залистака које могу да оштете и изазову **бактеријски ендокардитис, реуматоидни артритис, атеросклерозу и инфаркт миокарда**

Лоша хигијена условљава већу акумулацију бактерија у устима, па се код неких особа могу јавити тзв. *фокуси* у плућима настали удисањем инфективног садржаја и развој **цистичне фиброзе плућа**

Најновија истраживања указују на везу између *P.gingivalis*, бактерије присутне у пародонталним џеповима и **Алцхајмерове болести**. Наиме, у 96% случајева ова бактерија је изолована из можданог ткива оболелих.

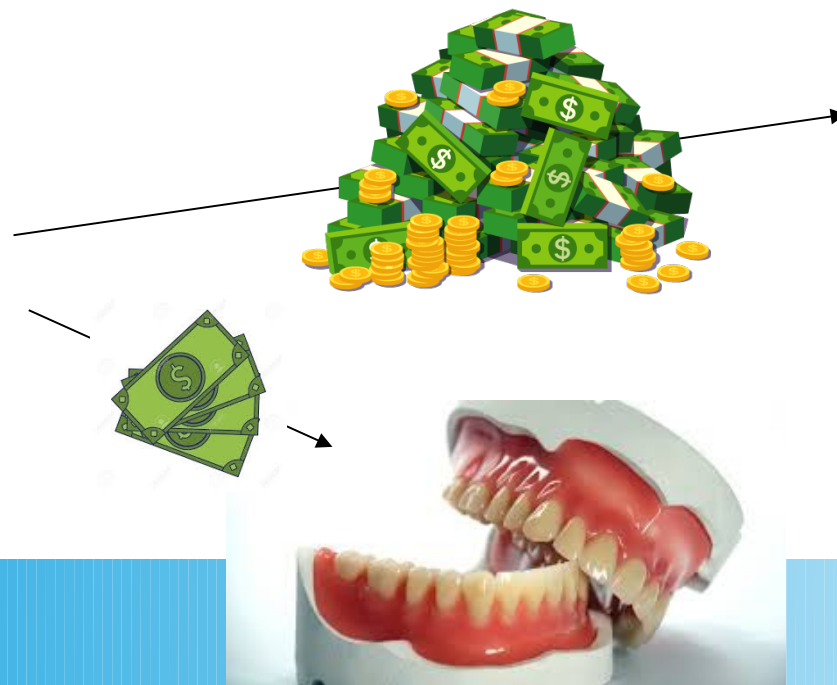
Присуство великог броја кариозних зуба, пародонтални џепови дубљи од 2мм и изразита сувоћа уста често могу да буду први симптоми **дијабетеса**. Код ових особа се често јавља **непријатан задах** због смањене секреције пљувачке

Велики број деструисаних зуба и лоша орална хигијена су фактори који у дужем временском периоду услед константне иритације меких ткива могу да буду окидачи за развој **карцинома уста**.

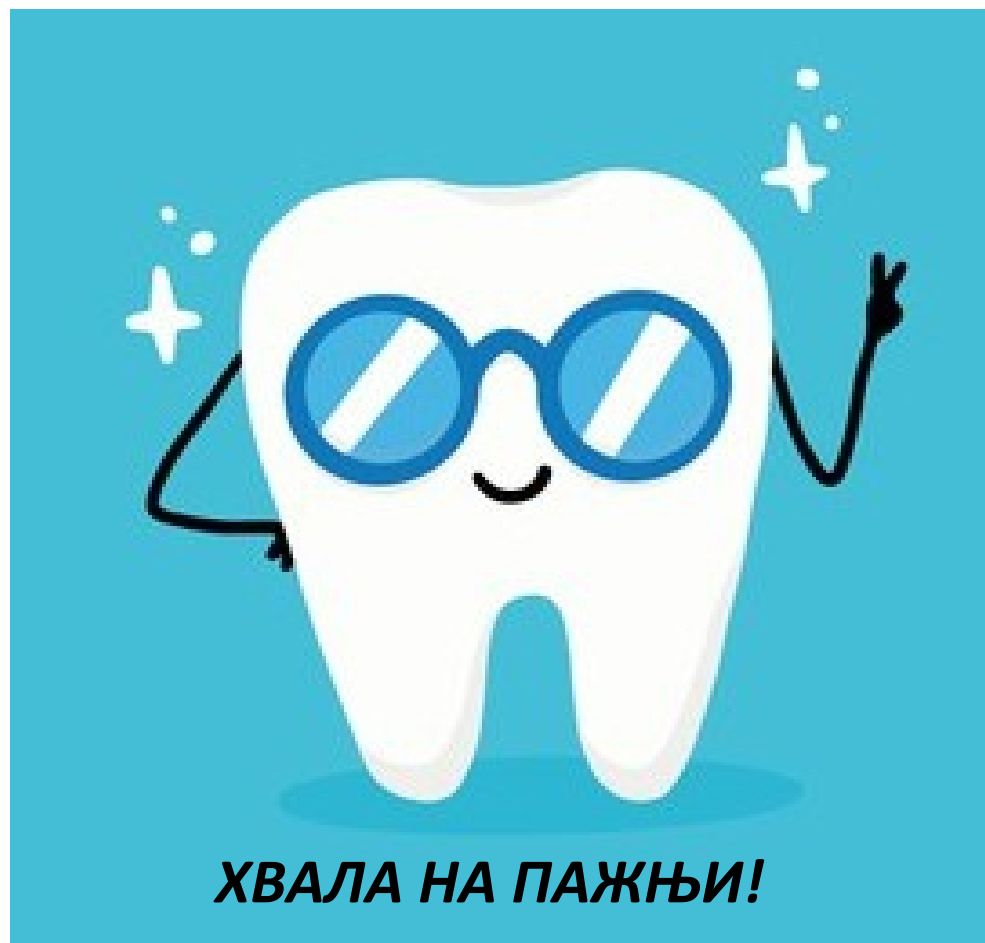
Естетски и психолошки проблем

- Физички изглед ових особа је промењен, па долази и до промена квалитета живота у психолошкој сфери. Због таквих поремећаја, великом броју људи, различите животне доби и различитих занимања, умањују се способности за свакодневне животне активности, што негативно утиче и на њихов радни капацитет.
- Данас све више младих изискује протетску рехабилитацију коју многи због лоших социо-економских услова не могу приуштити те се деструкција оралних ткива наставља.
- Све ово може довести до губитка самопоуздања, осећања преране старости, незадовољства и комплекса ниже вредности.

Како очувати здравље уста и зуба?

ХВАЛА НА ПАЖЊИ!